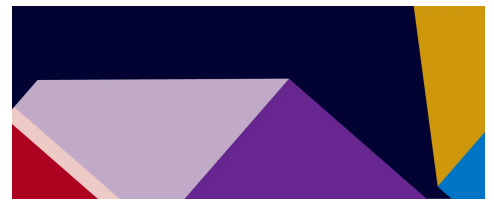

Folketingsvalg 2022

Tag kandidattesten

22. august 2022 kl 02:00

Debat

Miljøbevægelsen Noah: Politikere skal stoppe med at se al biogas som CO2-neutralt

Folketinget vil skifte russisk gas ud med biogas. Men det er til skade for klima og samfundsøkonomi. Faktisk risikerer man at begå samme fejl som med bioenergi, skriver Bente Andersen og Jacob Sørensen.

Med de politiske partiers støtte til, at den russiske gas skal erstattes med biogas, frygter vi, at der nu sættes endnu mere turbo på opførelser af biogasanlæg, hvilket kan få store konsekvenser, skriver Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen. Foto: Emil Helms/Ritzau Scanpix

Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen

Miljøbevægelsen Noah

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de processuelle regler

Med den nyligt indgåede grønne skattereform har Folketinget besluttet at fritage energi baseret på biogas for CO₂-afgift. Det er noget som lobbyorganisationen Biogas Danmark har presset på for at få gennemført, og som nu er blevet vedtaget i forbindelse med ønsket om, at vi skal blive uafhængige af importeret russisk gas. I praksis er dette en anerkendelse af biogas som en CO₂-neutral energikilde.

Dette kommer efter, at det i 2018 blev besluttet at afskaffe de dengang eksisterende lukrative støtteordninger til anvendelse af biogas, så nye anlæg etableret efter 1. januar 2020 ikke skulle kunne få støtte, dog var der dispensationsmuligheder, der betød at skæringsdatoen ikke var helt skarp. Værker, der er etableret før skæringsdatoen, kan modtage støtte til anvendelse af biogasproduktion frem til 2032 eller i mindst 20 år for de enkelte anlæg. Biogassektoren reagerede på beslutningen ved at etablere et stort antal biogasanlæg før skæringsdatoen. Ingeniøren har afdækket, at dette har givet anledning til en uventet stor samfundsregning frem mod 2030.

Der ydes dog stadig statsstøtte til opførelse af nye biogasanlæg, også efter skæringsdatoen, som følge af ”Klimaaf tale for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020”, og statens udbud til udnyttelse af disse støttekroner skal nu fremrykkes som følge af udfasningen af russisk fossilgas.

Samtidig lobbyerede sektoren som nævnt for, at energiproduktion på biogas skal betragtes som CO₂-neutral. Efter vedtagelsen af dette, bliver sektoren nu begunstiget med både direkte støtte til biogasproduktion og indirekte støtte via afgiftsfritagelsen hos aftagerne af biogassen.

Gylle og halm belaster klimaet

Biogas i så stor en skala, som der arbejdes med i de danske planer, er nært knyttet til den store industrielle produktion af animalske produkter, der gør landbruget til en af de værste klimasyndere i Danmark.

Størstedelen af Danmarks landbrugsareal suppleret med store arealer i Sydamerika bruges til at dyrke foder, og når foderet sendes gennem dyrenes maver, ender en del af det som gylle. Gyllen både forurener og lugter, og Folketinget har i årtier været villig til at pumpe mange støttekroner i biogas i håb om, at biogasteknologien kan løse disse problemer. Men gylle er klimabelastende, uanset om den spredes på markerne eller bruges til at producere biogas.

“

Det er forkert, når myndigheder og politikere i både Danmark og EU tilslutter sig erhvervets fortælling om, at biogas er en klimaneutral energikilde

Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen, Miljøbevægelsen Noah

Et biogasanlæg omdanner organisk materiale til biogas, men mængde og kvalitet af den biogas, der produceres, afhænger af de råstoffer, der tilføres. Gylle indeholder over 90 procent vand, så det er ikke rentabelt at producere biogas af gylle alene.

Der stilles store forventninger til at kunne producere biogas med tilsætning af halm til gyllen. Energistyrelsen forventer i sin seneste klimastatus og -fremskrivning, at der vil være 15 gange mere biogas fra halm i 2030 end i dag. Når så meget halm fjernes fra markerne, vil det uundgåeligt føre til udpining af dyrkningsjorden og tab af kulstof fra jordbunden til atmosfæren. Halm til energi er derfor lige så lidt som gyllen klimaneutral.

Følgeligt er det forkert, når myndigheder og politikere i både Danmark og EU tilslutter sig erhvervets fortælling om, at biogas er en klimaneutral energikilde.

Energiafgrøder er også problematiske

Biogasanlæggene har imidlertid også brug for input, der er mere energiholdige end gylle og halm. Det kan være madaffald, der bliver indsamlet fra husholdninger og storkøkkener, eller diverse industriaffald især fra slagterierne. Med en øget indsamling af madaffald vil det være muligt at producere mere biogas fra kildesorteret køkkenaffald end i dag, mens man ikke kan forvente en øget produktion baseret på affald fra industrien, da det allerede udnyttes alt sammen.

Mængden af dansk køkken- og industriaffald er dog langt fra nok til at opretholde en stabil produktion af biogas. De danske biogasanlæg fortærer derfor ganske store mængder majs, roer, korn, græs, kløvergræs og jordskokker. Disse såkaldte energiafgrøder er problematiske på mange måder.

“

En øget anvendelse af afgrøder til biogas for at gøre os uafhængige af russisk gas, står i skærende kontrast til de samtidige informationer om, at krigen er årsag til alvorlig global mangel på mad

Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen, Miljøbevægelsen Noah

For det første kunne de være brugt til andre formål. For det andet øger brugen af energiafgrøder belastningen af miljø og klima, idet de fleste af de anvendte energiafgrøder er enårige, der dyrkes intensivt med et stort input af kunstgødning og pesticider.

Dertil kommer, at det er etisk forkert at bruge fødevarer til energi. En øget anvendelse af afgrøder til biogas for at gøre os uafhængige af russisk gas, står i skærende kontrast

til de samtidige informationer om, at krigen er årsag til alvorlig global mangel på mad.

Forbruget af energiafgrøder til biogas har været stigende i de seneste år. På grund af deres klimabelastning har lovgivningen siden 2012 stillet krav til, hvor store mængder af disse afgrøder, der maksimalt må være i biogastankene, hvis biogassen skal opnå støtte fra det offentlige. Disse grænser blev besluttet i erkendelse af risikoen for øget anvendelse af energiafgrøder som følge af den samtidige vedtagelse af øget støtte til biogasanlæg gennem "Biogas Task Force".

Sidste år vedtog Folketinget at ned sætte grænsen for brug af energiafgrøder i de største biogasanlæg, herunder blev det besluttet, at den meget klimabelastende tilsætning af majs helt skal udfases. Disse planer er desværre nu sat på pause, i foreløbigt et år, begrundet i ønsket om at erstatte russisk fossilgas med biogas.

Biogasanlæggene er utætte

Sidste år kom det frem, at selve produktionen af biogas belaster klimaet mere end antaget. En undersøgelse viste nemlig, at danske biogasanlæg er langt mere utætte, end man hidtil havde regnet med.

De nye data burde have været et hårdt slag mod biogasbranchen, men foreløbigt fortsætter de offentlige tilskud uophørligt.

Med den seneste energiaftale mellem regeringen og en række partier i Folketinget, skal der fra 2023 være en årlig, ekstern gennemgang af alle anlæg, men der vil kun være krav om at reducere utæthederne, hvis de overstiger en procent. Selv et tab på en procent er betydeligt, da biogas hovedsageligt består af metan, der er en kraftig klimagas. Og vi ved endnu ikke, hvor eftergivende myndighederne vil være overfor de anlæg, der udleder mere end en procent.

Behovet for biogas er faktisk beskeden

Det er ikke al biogas, der er skidt, og hvis produktionen er tilstrækkeligt lille, kan biogas produceres bæredygtigt og klimavenligt.

Heldigvis er behovet for biogas langt mindre, end man skulle tro, hvis man kun lytter til landbruget og biogaslobbyen. Ifølge Klimarådet er der kun et forholdsvis beskedent behov for gas til de industrier, som ikke nemt kan elektrificeres. Det samme gælder for backup til energisystemet, der skal bruges i perioder uden vind og sol.

“

Vi kunne klare os med en sjettedel af den biogasproduktion, der er planlagt for 2030, hvis anvendelsen begrænses til industri og backup

Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen, Miljøbevægelsen Noah

Faktisk kunne vi klare os med en sjettedel af den biogasproduktion, der er planlagt for 2030, hvis anvendelsen begrænses til industri og backup. Netop disse to typer gasforbrug fremhæves ofte som de væsentligste begrundelser for, at samfundet skal bruge så mange penge på støtte til biogas.

Man kan dog ikke skrive om potentielle behov for biogas uden at nævne transport, hvor der er en nærmest umættelig efterspørgsel på såkaldt grønne brændstoffer til lastbiler, fly og skibe. Men biogas i så store mængder, som det kan frygtes, der vil blive efterspurgt til transport, er endnu en falsk løsning, der vil svie til vores børnebørn, fordi den underminerer de helt overordnede hensyn til at passe på klima og biodiversitet.

Kan begå samme fejl som tidligere

På grund af en høj produktionspris vil biogas aldrig kunne konkurrere i pris med vedvarende energi fra vind og sol. Derfor skal biogas - også ud fra en økonomisk kalkule - kun benyttes de steder, hvor der er et specifikt behov for gas.

Ved at investere så meget i biogas, som flertallet i Folketinget er i gang med, støtter det status quo i mange af de sektorer, der i dag bruger fossilgas. Og i stedet for at bruge vores alle sammens penge på elektrificering og andre alternativer gives der nu også støtte til at satse på gas til virksomheder, der ikke i forvejen bruger gas.

“

En stor del af energisystemet er nu afhængig af bioenergi, selvom der er politisk erkendelse af behovet for en udfasning. Kommer det samme til at ske for biogas?

Bente Hessellund Andersen og Jacob Sørensen, Miljøbevægelsen Noah

Det har vi eksempelvis set med Nordic Sugar på Lolland-Falster, hvor støtten til at etablere en samfundsbetalt gasledning retfærdiggøres med, at det i fremtiden vil være biogas, der strømmer gennem den.

Desværre begår Folketinget lige nu den samme fejl, som det gjorde med bioenergi til varme, el og transport. Da problemerne ved disse former for bioenergi endelig blev anerkendt, var det for sent. Milliarderne var investeret, og en stor del af energisystemet er nu afhængig af bioenergi, selvom der er politisk erkendelse af behovet for en udfasning. Kommer det samme til at ske for biogas?

Med de politiske partiers støtte til, at den russiske gas skal erstattes med biogas kombineret med ønsket om at nå målet om 70 procent – med eller uden regnetekniske

fiflerier – frygter vi, at der nu sættes endnu mere turbo på opførelser af biogasanlæg til skade for klima, biodiversitet og samfundsøkonomi samt de lokalbefolkninger, der overalt kæmper mod etableringen af biogasanlæg. Hvordan kommer vi ud ad dette morads?

 HOLD DIG OPDATERET OM VALGET

Få GRATIS nyheder fra Danmarks største politiske redaktion

Tilmeld dig

- Ja tak, jeg ønsker at modtage nyhedsbreve fra Altinget. I må gerne invitere mig til livearrangementer og sende mig tilbud om netværk, konferencer, nyhedsbreve eller lignende fra Altinget og Altinget-koncernen via e-mail og telefon. Jeg kan til enhver tid trække samtykket tilbage. Mine personoplysninger bliver behandlet i overensstemmelse med vores privatlivspolitik.

SENESTE

Enhedslisten vil kræve national arealstrategi i nyt forståelsespapir

En ny regering skal lave en national strategi over anvendelsen af det danske areal, mener Enhedslisten. Formålet er at komme konflikten mellem natur og klima til livs og minimere lokale protester over nye vindmøller og solceller, lyder det. S er ikke afvisende.

Andreas Arp

EU bag milliardstøtte til ny el-ledning fra Israel over Cypern til EU

I et trist skær fra den russiske Ukraine-krig og sabotage på gasledninger i Østersøen har EU-Kommissionen sammen med Grækenland, Cypern og Israel lanceret et gigantisk, undersøisk elkabel-projekt, der efter planen fra 2027/28 skal lede elektricitet fra Israel over Cypern og Grækenland til hele EUs el-net.

Rasmus Nielsen

Dansk Erhverv kritiserer gasledning til Lolland-Falster: "Vi siger nej til hele finansieringsmodellen"

Christoffer Lund-Hansen

Industrien efterlyser en europæisk løsning på energikrisen i stedet for kapløb om støttepakker

Thomas Lauritzen

Mr. Offshore er afgået ved døden

Simon Solkær Lassen

Ny analyse fra vismændene: Energifikrisen kommer til at koste tusindvis af job

Morten Øyen

Pengene vil fosse ud af danskernes pengepunge – særlige grupper rammes ekstra hårdt af energikrisen

Peter Ingemann Nielsen

Pludselig blev Hjemmeværnet nævnt i debat om energikrise: Radikal profil ønsker "mere resolut handling"

Peter Ingemann Nielsen

[Vis mere](#) **MINISTERSVAR**[VIS ALLE](#)**Søren Egge Rasmussen** spørger:

Er der risiko for, at det ikke bliver det billigste projekt, der vinder udbuddet af CCUS-puljen?

Jeppe Kofod svarer:

Efter hvilke regler skal undersøgelsen af gaslækagerne i Østersøen foretages?

Lars Boje Mathiesen spørger:

Vil nedlukningen af de tyske atomkraftværker Isar 2, Neckarwestheim 2 og Emsland bidrage til højere energipriser i Europa i 2023?

Dan Jørgensen svarer:

Hvad er holdningen til, at der ikke lægges op til at pålægge biogasanlæg at udføre totalmålinger af metanudslip?

Dan Jørgensen svarer:

Hvad er muligheden for at hjælpe virksomheder i gang med at etablere solceller på deres tage?

Prøv 14 dage gratis

Vores 28 nichemedier dækker dansk politik med indsigt.

[Læs mere og tilmeld dig her](#)

 MEST LÆSTE FORSYNING

- 1. Koprutter og kødsovs: Derfor skændes Frederiksen og Ellemann om CO2-afgift på landbruget**
- 2. Enhedslisten vil kræve national arealstrategi i nyt forståelsespapir**
- 3. Venstre til Dragsted: Nej, Pelle, vi tager den grønne omstilling dybt alvorligt**
- 4. Det er i virkelighedens verden, at drivhusgasreduktionerne skal finde sted**
- 5. S-ordfører om energikrisen: "Vi hjælper ikke den grønne omstilling ved at hårdtarbejdende danskere går fra hus og hjem"**

 JOB[VIS ALLE](#)**Skarp sekretariatschef til Dansk Offshore** Hovedstaden**Afdelingschef til Miljø og Klima** Syddanmark**CONCITO søger ny programchef** Hovedstaden